

Herfst

Tot op de huid
Christiaan Bakker

De herfst heeft altijd iets onbestemds. In het weekend zie ik het perfect afgestemde kleurenpalet dat de bomen als geheel vormen, aan mij voorbijgaan. Het lijkt afgesproken werk. Enerzijds een stralend schouwspel zo fijn en mooi. Aan de andere kant de onvermijdelijke voorbode van kilte in de winter en bos zonder blad.

Met enige melancholie begin ik maandag het spreekuur. Dan zie ik mevrouw Van Klaveren. Haar leeftijd heeft vooraf ook iets onbestemds. Enerzijds een fascinerende hoeveelheid jaren; anderzijds de vraag hoe deze jaren zich in het lijf hebben gestapeld.

De 98-jarige mevrouw komt binnen in een rolstoel, met begelei-

ding van haar gepensioneerde zoon. Qua uiterlijk en hoe ze overkomt zou ze ook zijn zus kunnen zijn. Ze opent direct: „Nou dokter, hier gaat het dus om.”

In een vloeiende beweging trekt ze de mouw van zowel jas als trui omhoog. Op de nagenoeg ongerimpelde huid bevindt zich een rood plakkaat van een aantal vierkante centimeters. Het zit er al een aantal jaren, maar het groeit.

De huisarts heeft een hapje van de plek genomen. Het bleek de ziekte van Bowen te zijn. Deze huidziekte is in 1912 voor het eerst beschreven door de Amerikaanse dermatoloog dr. John Bowen. Het is het laatste voorstadium van huidverandering voordat er huidkanker ontstaat. De ‘verkeerde cellen’ lig-

gen nog in de opperhuid, maar bouwen uit. De normale cellen worden verdrongen.

Het wordt dringen! De belangrijkste laag houdt echter nog stand. Deze basale laag is nog intact. De lederhuid wordt daarmee veilig afgeschermd en dus zijn er nog geen zorgen voor ingroei in bijvoorbeeld bloedvatjes.

Maar daar is mevrouw nog niet mee bezig. Ze verwerkt eerst de informatie over Bowen zelf. „Dus die ziekte bestaat net iets langer dan ik zelf - uit 1921. Het is toch wat! Ik heb nooit wat, en nu dit.”

Vervolgens zie ik een tweede overpeinzing en oogt ze wat geschrokken. Met een vies gezicht kijkt ze van de plek naar haar zoon en vervolgens naar mij. „Haal het zo snel mogelijk weg, dokter. Voordat het huidkanker wordt. Hup, pak dat mes maar!”

De vastberadenheid en bevlogenheid doen mij bijna direct de order

Dus die ziekte bestaat net iets langer dan ik zelf - uit 1921

uitvoeren. Ik kijk naar haar zoon, naar mevrouw en terug naar de plek. „Weet u, eigenlijk moet u het misschien zo zien. Uw huid heeft al 98 jaar, ja achtennegentig jaren lang, bewezen geen huidkanker te maken. Dus uw huid verdient eigen-

lijk een complimentje. En het zal nog best wat jaren kunnen duren voordat het door het beslissende laagje heen is.”

Eén korte seconde overweeg ik dit als argument in de beslissing mee te wegen (als optie ‘afwachten’). De jongedame in het lichaam van een krappe eeuw hangt echter aan mijn lippen en ik besluit eerst de andere opties te noemen. We kiezen vervolgens – niet verrassend – voor een behandelcrème. „Dank u wel, zo ga ik de honderd zonder huidkanker wel halen”, sluit ze af. Tevreden over haar eerste consult in het ziekenhuis rolt ze naar buiten.

De gedachten over de herfst zijn geheel naar de achtergrond verdwenen. Mevrouw Van Klaveren bevindt zich pas aan het begin van de zomer van haar leven.

.....
▶ Christiaan Bakker is dermatoloog in ziekenhuis Nij Smellinghe in Drachten